

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRITCHARD AV & MCGREGOR ST. The Provincial Library

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

City дить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

РІК III.

Ч. 79.

СУБОТА, 1. ЖОВТНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, OCTOBER 1st, 1921.

N. 79.

VOL. III.

ВИГЛЯДИ НА БЛИЗЬКІ ТОРГОВЕЛЬНІ ЗНОСИНИ МІЖ КАНАДОЮ І РОСІЄЮ.

ТОРГОВЛЯ МІЖ ОБОМА КРАЯМИ РОЗПІНЧЕСЬ НА ПІДСТАВІ АНГЛО-РОСІЙСЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНОГО ДОГОВОРУ.

(Спеціальна кореспонденція Волтера Дуринго до ньюйорського "Таймса".)

Представники канадського правительства розслідували відносини в Росії.

МОСКВА, 25. вересня, через Ригу, 29. вересня. — Канада стала правдоподібно учасником в англійським торговельним договорі з Росією. Делегати канадського правительства (полк полк. Г. Дж. Мекі і Мр. Вилгрес) перебули три тижні в Москві, щоби розслідувати це питання, як також можливість торгівлі між Канадою і Росією. Вони відуть в понеділок через Петроград до Лондону, звідки полк. Мекі поїде до Канади і здасть особистий звіт перед домініанським прем'єром.

Каже, що Канада може так само торгувати, як і Англія.

Запитаний нашим кореспондентом щодо результатів його подорожі, полк. Мекі сказав:

"Щоби представити справу ясно, ви мусите зрозуміти, що англо-російський торговельний договір застерігає включене доміній, если вони окаяють свою охоту придлучити ся. Ми прибули, щоби розслідувати положене в імені Канади і знайшли, що справа стоїть досить просто. За винятком трох або чотирох князів в англо-російським контракті, які директно не відносять ся до російсько-канадських взаємин — такі як справа англійської пропаганди в Індії і т. п., що правдоподібно є справою королівського правительства — все в договорі відповідає так само Канаді, як і Британії, і я думаю, що може сказати, що включене Канади в сферу англо-російського торговельного договору є майже запевнене, скоро лише будуть викінчені деякі малі легальні формальности.

Росія і Канада дуже до себе подібні. — Вигляди на взаємини між обома краями дуже сприятливі.

"Говорачи загально, вигляди на російсько-канадські взаємини є особливо сприятливі з огляду на велику подібність обох країв з точки клімату і т. п. Головиним збіжжям в Канаді є пшениця і овес, в Росії — пшениця і жито. Оба краї мають великі запаси ліса і оба є заінтересовані в розвитку водної сили і залізниць.

Росія може дістати з Канади поживу, збіжжя, рілляну машину і дещо залізничного матеріалу.

"Щож до теперішних торговельних можливостей з Канадою, то я хотів би, щоби було зрозумілим, що Росія під теперішню пору не може нічого брати, лише споживчі засоби, наприклад, збіжжя, рілляну машину і можливо дещо залізничного матеріалу та локмотивів.

До Канади прийдуть експерти комісаріату заграничної торгівлі.

"Як би там не було, російські експерти комісаріату заграничної торгівлі відвідають виведовзі Канаду і всі ті справи передискутують. Я не можу тепер вам сказати імен тих, що пойдуть. Я вірю, що вони є заінтересовані спеціально в ріллянцві і розроблено покладів торфу.

Готові давати концесії ради збільшена продукції.

"Відносно концесій, які мають діставати чужинці в Росії на підставі нового економічного плану, я можу сказати мало, так як не студював сего питання детально. Однак є всякі дані вірити, що совітське правительство годить ся піти далеко, щоби стрінути всякого концесіонера, який зможе загарантувати збільшене продукції, чого совітське правительство дійсно бажає.

Червона армія під повною контролею совітського правительства.

"Одну річ я хотів би особливо сказати, щоби бути справедливим супроти совітського правительства. Я є переконаний, що нема основ для пустої балаканини про те, що червона армія продавала би заграничні товари або аренда, если б була надана концесія. Совітське правительство має над сим повну контролю, а той дух, який я бачив у червоної армії, оправдує те, що я кажу.

Голодний жовнір вартував вагона з поживою, однак сам нічого не взяв.

"Наприклад, минушого тижня я поїхав американським ратуновим потягом до Казаня, в голодуючий округ. Локальні татарські власти — не центральне правительство — поставили жовнірів на варті коло вагонів з поживою. Зовсім прикладово Мр. Вилгрес запитав одного з вартових, що стоє самітно — се була дуже зима ніч — перед вагоном з поживою, чи він не є голодний. Він дійсно виглядав на голодного. Вартовий сказав: так, позаяк він не їв нічого від минулої ночі. Однак члени американської ратунової адміністрації нічого не чували про те, щоби щось було з вагона потягнене, і я думаю, що се є дуже доброю ознакою.

Совітське правительство держить ся сильно.

"Фактом є, що так далеко, як я се бачу, совітське правительство є дійсно сильне і я увірний, що воно поступить справедливо з кожним, хто приїде до Росії як рівний до рівного".

АМЕРИКА ДУМАЄ РОЗПОЧАТИ ТОРГОВЛЮ З РОСІЄЮ.

Гардінг очікує на рапорт членів Америк. Ратунової Адміністрації.

ВАШІНГТОН, Д. К., 29. вересня. — В Біллі Демі довідаю ся нині, що президент Гардінг застановляє ся над пропозиціями в справі відновлення торгівлі з Росією і то на велику скалю. Його остаточне рішене буде залежати від рекомендацій урядників Американської Ратунової Адміністрації, що знаходять ся тепер в Совітській Росії.

ВОЄННІ ХМАРИ РОЗСТУПАЮТЬ СЯ.

Переговори між Польщею і Росією прибрали корисний зворот.

ЛОНДОН, 28. вересня. — Польські урядові представники в сім місті заявили нині по полудні, що після обміни нотами між польським і російським совітським правительствами, переговори в справі виконання Росією постанов ріжжогого договору прибрали корисний зворот в напрямі порозуміння.

Заявляє, що Польща хоче мира.

ВАРШАВА, 29. вересня. — Міністер земельних справ Юліуш Понітовскі, відчитуючи міністерську декларацію заявив в середу вечером в польським соймі, що Польща буде придержувати ся тільки мира і згоди. Він твердив, що союз між Францією і Польщею мусить скріпити виконане сеї праці.

Висловлювано також жал з причини рішеня ліги націй в справі Вільна. Міністер говорив також про konieczність певних кроків в цілі економічного і фінансового відродження Польщі.

В РОСІЇ ГОВОРЯТЬ ПРО МОЖЛИВІСТЬ ВІЙНИ З ПОЛЬЩЕЮ І РУМУНІЄЮ.

РИГА, 19. вересня. — Делегати, які наспіли тут сьогодні з російських урядових новинарських жерел виявляють, що звертаєть ся увагу цілого населення Росії на можливість війни з Польщею і Румунією.

Хоч російські урядові часописи, як приміром "Правда", не виступають з позитивними передсказуваннями війни, однак їх передові статі повторюють оскаржене, що Французі і Поляки піддержують генерала Бориса Савінкова, одного з противобольшевицьких провідників з південно-західної Росії, оскарженого о кермоване ватагами бандитів в їх нападах на харчеві засоби.

Румунія формує петлюриські банди.

Новинарська агенція Роста подає сьогодні уривки з промови, виголошеної перед Радою в Одесі Львом Троцьким, який аднає тепер військові справи на Україні. Він казав:

"Румунія формує банди зі сторонників Петлюри, які мають намір загарбати округи Камінь Подільського і Могилева. Ми не хочемо війни, але мусимо охоронити наші південно-західні границі. Можемо сміло заявити світові, що в нас є досить сил, щоби покнати наших ворогів, та що границя не буде там, де вона є сьогодні, як-би хто пробував напіратися на нас".

"Хто мечем воює, від меча згинє", — каже "Правда".

В злуці з оскарженем, що Франція пхає Польщу і Румунію до війни з Совітами, "Правда" говорить так в одній передовиці:

"Се тяжко повірити, щоби польське правительство думало про нову війну, але як-би воно рішило ся на такий крок, тоді сповнять ся слова, що хто воює мечем, той від меча згинє".

Агенція Роста говорить, що російське министерство заграничних справ сповідає про нові ревіляції дотично помічі, яку дістає Савінков від польського генерального штабу, так в громах як і зброї, для веденя партизанської війни. Документи і фотографії, які знаходять ся в руках совітського правительства, є наглядним доказом, як каже Роста, що "довкруги Савінкова групують ся білогвардійські елементи і розвивають активну партизанську війну на совітській території".

Неутральні обсерватори в прибалтійських краях, які приглядають пильно ситуації, говорять, що ні Польща ні Росія не можуть вести під сю пору війни на більші розміри.

Троцький каже, що Червона Армія тепер сильніша, як колибудь передтим.

ЛОНДОН, 23. вересня. — Бездротна телеграма з Москви подає зміст промови, яку виголосив на засіданні Московського Совіту совітський народний комісар війни Лев Троцький після повороту з маневрів Червоної Армії на Україну.

"Щодо ультимату Польщі, який вона вислала на приказ парижської біржі, — говорив Троцький, — можу сказати, що під теперішню пору нема між Росією і Польщею ні одної справи, якої не дало би ся розв'язати в мирний спосіб. Ми все є готові при помочі переговорів усунути всяку перешкоду, яка стоїть в дорозі до приязних зносин між Росією і Польщею.

"З другої знової сторони, говорачи як провідник оружних сил республіки і як представник совітського правительства, заявляю з повним довірем, що Червона Армія, як все, так і тепер, є готова боронити свого краю і волоньності, здобутих в революції, перед злочинними нападами котрої не будь або й всіх імперіалістичних клійк, та що загал російського народу стоїть нині сильніше за Червоною Армією, ніж колинебудь попередно.

"Я відбуду перегляд Червоної Армії підчас маневрів, які недавно відбули ся на Україні в тій цілі, щоби показати всім заінтересованим, що Червона Армія ще існує. Сі маневри виявили, що одушевлене, карність і організація є тепер в армії кращ, ніж колинебудь давніше, а то завдяки розбіжничій імперіалістичній політиці Франції і Польщі, про яку наші жовніри є добре поінформовані.

"Ся політика викликала серед наших жовнірів таке одушевлене, що підчас перегляду цілі полки стаяли мені однім запит: "Коді?"

"Я надію ся, що польські робітники і селяни опам'ятають тих авантюриників серед польських імперіалістів, яких французькі імперіалісти попихають до нової злочинної авантюри, яка кінчить ся військовою".

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Комісія допомоги голодуючим на Україні.

ХАРКІВ. — При Всеукраїнським Центральним Виконавчим Комітеті утворено під предсідательством Петровського окрему комісію допомоги голодуючим в українських губерніях. Необхідна є допомога сідуючим губерніям: Катеринославській, Запорозьській, Донецькій і Одеській.

Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет рішив відпустити 5 відсотків всіх зібраних для виміни товарів в користь голодуючих.

Комісія допомоги ухвалила забрати в урожайні українські губернії до 75 тисяч дітей з Приволжя.

Торговельні зносини України з Чехословакчиною.

В Харкові відбула ся нарада комісії уповномочених комісаріату зовнішньої торгівлі з прибуваю на Україну чехословакчиною торговельною місією.

Нарада рішила сформуувати ряд технічних комісій і утворити при музею комісаріату зовнішньої торгівлі кімнату товарових звірів всіх експортних і импортних товарів обох республік.

В Чехословакчині пороблено великі замовлення на потрібні для України товари.

Зміни в Києві.

Над будинком Київської Думи, де тепер містять ся Губерніяльний Революційний Комітет, на місце постати архістратига Михайла красуєть ся величезна червона звізда, яка цілу ніч освітлена вогнем.

Кувельний сад, один із найбільших садів у Києві, називаєть ся тепер: "Пролетарський сад мистців". Як і давніше, щодня грає тут симфонічна оркестра. Сад утримують ся в порядку і чистоті і тому щоденно там великий натовп народу.

В Києві чули концерт, який відбував ся в Берліні.

Радіо-дивізія устроїла 23. серпня в Києві демонстрацію нових винаходів в області техніки. При помочі спеціальних приладів і апаратів публіци дано спромочу чути симфонічний концерт, який відбував ся в Берліні.

Франція обіцяє поміч Польщі і Румунії.

БЕРЛІН, 16. вересня. — Як доносить "Берлінер Tagesblatt", Франція вислала ноти правительствам Польщі і Румунії, в яких обіцяє їм піддержку на випадок війни з Росією.

Франція обіцяє їм не лише амуніцію, але і гроші на веденя війни і офіцирів для кермованя военними операціями.

Одначасно доносять з Варшави, що польський представник в Москві Філіпович поставив сідуючі домаганя совітському правительству:

1. Відслати домів всіх польських воєнних плітників і випустити польських горожан, що живуть в Росії.
 2. Заплатити першу рату воєнного відшкодованя.
 3. Поклакати негайно до діяльності реституційну комісію.
- Всі ті домаганя мали б бути виконані до 1-го жовтня. Як би вони не були виконані, совітське правительство буде відіачальне за зірване дипломатичних зносин.

Ті домаганя походять від польської воєнної кліки, яка, з Пільсудським на чолі, править тепер Польщею у відсутности польського сойму.

Німецькі робітники забрали в свої руки фабрику.

ФРАНКФУРТ, Німеччина, 27. вересня. — Управитель фабрики Гехтс Дай Воркс, відправляючи в суботу робітників від праці заявив, що фабрику закриваєть ся з той причини, що робітники домагались за високої платні. Але робітники не зважаючи на заяву управителя, забрали фабрику під свою контролю і працюють повною силою пари. Заведене Гехета має зв'язи з зведеним Баїше Анліне в Опаві, де случилась минушого тижня велика експлозія.

Політичний страйк італійських робітників.

РИМ, 27. вересня. — Тут помер нині в наслідок віднесених ран на мітингу в Барі, соціалістичний посол Джосенне Ді Вагно. Посол був заатакований і ранений політичними ворогами. В політичних кружках панує з сеї причини тривога. Італійські робітники вийшли на генеральний страйк.

Знова протестують проти Нуленса.

ЛОНДОН, 20. вересня. — Совітський міністер заграничних справ Чічерін вислав знову ноту до антанті, якою совітське правительство ще раз протестує проти антантської комісії для розслідування голодних в Росії і проти голови тої комісії Нуленса.

Нота виступає також з твердженням, що Франція, Польща і Румунія змовляють ся проти совітського правительства.

Арештованя в Тернополі.

У "Впереді" читаємо:

З Тернополя доносять нам, що дня 29. серпня арештовано там тов. Литвина з цілою родиною. Причина арештованя невідома. Арештованих мали немилосерно побити.

Голова американської кравецької юнії прибув з грішми до Москви.

РИГА, 20. вересня. — Телеграма з Москви доносить сьогодні до латишської телеграфічної агенції, що американський представник, який мав прибути до совітської столиці з пів мільона доларами для голодуючого населеня в Приволжжю, називаєть ся Гільман або Гільман. Делегація подає, що він репрезентує американських кравецьких робітників.

(Ньюйорські часописи говорять, що агандим американським представником є мабуть Сидні Гілмен, голова юнії кравецьких робітників (Амагемейтед Клотінг Воркерс оф Америка). Він вїхав з Нью Йорку тому два місяці, щоби розслідувати відносини в Росії.)

Папа жертвував 1,000,000 лір для голодуючих в Росії.

ЖЕНЕВА, 20. вересня. — Папа Бенедикт зложив 1,000,000 лір на руки тутешньої міжнародної комісії Червоного Хреста.

Половина тої суми піде до фонду ратунової організації Фрітйофа Нансена в Росії, а друга половина до фонду "ратованя дітей". Се є англійська організація, яка збирає фонди на допомогу голодуючим дітям в Росії.

Петроградський порт буде стояти отвором через зиму.

МОСКВА, 19. вересня. — Тут оповіщено сьогодні урядово, що петроградська пристань буде стояти отвором сеї зими. Один пароллаз для лоданя леду до антанті, якою совітське правительство ще раз протестує проти антантської комісії для розслідування голодних в Росії і проти голови тої комісії Нуленса.

Арештованя в Тернополі.

У "Впереді" читаємо: З Тернополя доносять нам, що дня 29. серпня арештовано там тов. Литвина з цілою родиною. Причина арештованя невідома. Арештованих мали немилосерно побити.

МІТИНГИ, КОНЦЕРТИ І ПРЕДСТАВЛЕНЯ

ОТВОРЕНЄ СЕЗОНУ 1921-2.

В СУБОТУ, ДНЯ 1-ГО ЖОВТНЯ, С. Р.

Драматично-Співацький Кружок Укр. Робітничого Дому

— відіграє —

В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ

незвичайно інтересну драму, з життя галицької інтелігенції в 4-ох діях, Д. Николишина п. н.

"РОЗЛАДЕ"

Драма від початку до кінця є незвичайно займаюча; виставляєть ся пораз перший в Вінніпегу. В драмі беруть участь найлучші сили Кружка.

Весь дохід з вистави призначений на поміч голодуючим в Совітській Росії.

КУРТИНА ПІДНОСИТЬ СЯ ТОЧНО О ГОД. 8.30 ВЕЧ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 50, 35 І 25 ЦЕНТИВ.

В суботу 8-го жовтня згаданий Кружок відіграє славу драму, світового клясика Л. Толстога п. н.

"ВЛАСТЬ ТЬМИ"

В НЕДІЛЮ, 2 ЖОВТНЯ, С. Р. О ГОД. 8-Й ВЕЧЕРОМ

— відбудеть ся —

В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

при співучасті хору і оркестри мандоліністів "Діточі Школи при У. Р. Д.", та інших музикальних сил.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Просьте ся о як найчисленішу участь.